

Adam Waluś, Marcin Gładki

Wyszembork, st. II, gm. Mrągowo,
woj. olsztyńskie, AZP 21-69/18

Informator Archeologiczny : badania 31, 128

1997

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

z obiektu 20 zaliczono do popielnic twarzowych. Chronologicznie groby ludności kultury pomorskiej możemy datować na okres halsztacki D — okres lateński C (około 500-350 p.n.e.).

Wyróżniono dwa obiekty wczesnośredniowieczne (12 i 13), które pierwotnie tworzyły jeden zespół funkcjonalny: część mieszkalną - szałas, część gospodarczą - jama z paleniskiem. Na podstawie analizy formalno-stylistycznej ceramiki naczyniowej wydatowano je na fazę C-D wczesnego średniowiecza w Wielkopolsce.

W efekcie tegorocznych badań zażegnano niebezpieczeństwo zniszczenia zagrożonej partii stanowiska. Doraźnej kontroli należy poddawać pozostałe jego partie, tym bardziej, że figuruje ono w rejestrze dóbr kultury (nr 1573 dla woj. leszczyńskiego). Nadal zagrożone są: część północna i wschodnia, leżące na gruntach rolnych, w mniejszym stopniu część zachodnia, obecnie zalesiona. W przypadku podjęcia próby zmiany sposobu użytkowania gruntów (obecnie rolnych), na których znajdują się pozostałe obiekty, należy zakazać stworzenia w tym miejscu żwirowni. Jedyną słuszną decyzją byłoby zalesienie tego obszaru.

Materiały przechowywane są w Trzebiniach koło Leszna. Elementy konstrukcyjne skrzyni z ob. 19 i 20 zostały przewiezione także do Trzebin, w celu ich zrekonstruowania w przypałacowym parku.

WYSZEMBORK, st. II, gm. Mrągowo, woj. olsztyńskie, AZP 21-69/18

- osada kultury kurhanów zachodniobałtyjskich (wczesna epoka żelaza)
- miejsce kultu kultury kurhanów zachodniobałtyjskich (wczesna epoka żelaza)
- ślady osadnictwa wczesnośredniowiecznego

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w dniach od 30 lipca do 23 sierpnia przez dr. Adama Walusia i mgr. Marcina Gładkiego (Instytut Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego). Finansowane przez Instytut Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego. Kolejny sezon badań. Przebadano 7 arów.

Kontynuowano badania w południowej i południowo-wschodniej części stanowiska.

Odsłonięto pozostałości ośmiu obiektów archeologicznych, z których 5 pochodzi z wczesnej epoki żelaza, pozostałe wiążąc należy z okresem wpływów rzymskich oraz okresem wędrówek ludów. Spośród obiektów z wczesnej epoki żelaza wyróżnić można pojedyncze, owalne palenisko o wymiarach 2 x 3 m i miąższości 0,5 m. W obiekcie tkwiło 10 dobrze zachowanych naczyń oraz bardzo liczne kości zwierzęce, a także pojedynczy paciorek szklany. Pozostałe obiekty stanowią pozostałości bliżej nieokreślonych zabudowań. Do najciekawszych należy nieregularny w planie obiekt o wymiarach 4 x 3,5 m i miąższości do 1,1 m, zawierający w części przyspągowej pozostałości około 40 naczyń. Z wypełniska obiektu pozyskano paciorek szklany oraz przęślik. Z pozostałych obiektów oraz warstwy wyeksplorowano ponadto 2 przęśliki oraz liczne przedmioty żelazne. W południowej części stanowiska kontynuowano badania otaczającego osadę rowu i uchwycono jego granice. Obiekt odsłonięto na odcinku 25 m. W części wschodniej natrafiono na uchwyconą już w poprzednim sezonie warstwę zapływiskową, zawierającą przemieszany pod względem kulturowym i chronologicznym materiał. W części południowej uchwycono skraj warstwy kulturowej o miąższości do 0,3 m, związanej z osadnictwem wczesnośredniowiecznym. W wyniku przeprowadzonych badań ostatecznie rozpoznano układ przestrzenny obiektów. Stwierdzono, iż koncentrują się one w regularnych odstępach wzdłuż otaczającego osadę rowu. Pozyskano dużą ilość charakterystycznego materiału ceramicznego, pozwalającego zawęzić datowanie stanowiska do pierwszej połowy III fazy rozwojowej kultury kurhanów zachodniobałtyjskich. Odkrycie kolejnych nietypowych obiektów zdaje się ostatecznie potwierdzać, że odbywały się tu praktyki kultowe.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Instytucie Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego.

Wyniki badań zostaną opublikowane w „Światowicie”, roczniku Instytutu Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego.

Badania będą kontynuowane.